

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

S[e]c[und]o q[uod] ad boni p[er]fectione[m]/ gr[ati]a plena

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

De salutatioe angelica F. CXXVII

Prima igitur commendatio est que ad mali exortio, cui dicitur: Ave. sine ve. Petrus dicitur: Ave. inquit angelus) virgo salutifera: que eue maledictio in benedictio: transieris sola esse meruisti sine ve. meruisti quidem: non tua iusticia sed divina gratia ut sola esses sine ve. Et hoc possumus declarare secundum triplicem ternarium.

Primum ternarius, quod primo fuit sine ve pudor: quod sine tactu pudoris inuenta est in saluato: Secundo sine ve laboris: quod fuit sine grauiam grauida

Tertio sine ve doloris: quod fuit sine dolore puerpera. Excepta est igitur ab illo ve maledictio: quod scribitur Gen. ij. Multiplicabo erunas tuas: in dolore parties filios. Aug. Preciosus est ei illud eue infelicitas: elogium de quo dicitur est. In tristitia paries filios: quod ipsa in leticia dicitur parturire. Eua enim lachrymas: maria gaudium in ventre portauit.

Secundus ternarius seu secundus trinitas. Quia primo fuit sine ve originalis cuius siue iusticie. Lan. iij. Tora pulchra es amica mea et macula non est in te.

Secundo sine ve actualis malicie. Aug. Tu de peccatis agis nullas proilus de maria habere volumus? Tertio sine ve corporalis miserie: que est in incineratioe et putrefactioe. Ps. Non dabis scitum tuum videre corruptioes. scitum inquit tuum. i. corpus virginis quod est repleum scitum tuum. De predicto triplici ve potest intelligi illud Apoc. viij. Ue: ve ve habitatio in terra.

Tertius ternarius seu tertia trinitas. quod primo fuit imunitis siue exempta a ve carnal voluptate: quod exclusit per virginitate. Secundo a ve mundane cupiditate: quod exclusit per paupertate. Tertio a ve diabolice uisitate. i. superbie: quod exclusit per humilitate. Fuit igitur exempta a quo celica ab illis quod sunt in modo: de quo dicitur. Jo. ij. Quod est in modo aut est concupiscencia carnis: aut concupiscencia oculorum: aut superbia. Ad id autem habet nomen maria: quod quidem nomen tripliciter habet expositio in triplici lingua. Hebraice ei maria in scriptura stella maris: illuminata aut illuminatrix. Latine autem amara mare. Syriace pro domina. Est et stella maris in peccatoe et ductioe. Fuit illu-

minata in sua sancta conceptio: illuminatio in filij dei incarnatioe: et illuminatissima in sua glorificatioe. Fuit autem illuminatrix in sua scriptura puerlatioe: quod est vita gloriosa luce deo dicitur secundo: ut carat ecclesia. Fuit amara mare in sui filij passioe: quod dolo: et gladio: ipsa atque perasuit: ut dicitur Lu. ij. Quia autem facta est in filij dei conceptioe quoniam. s. domini matris est effecta: et tanquam rotam mundi domina super omnes creaturas angelorum: chorus exaltata est in sua gloriosissima assumptioe. Patiturque imagine dignitatis: virtutis: atque autoritatis est hoc sanctissimum nomen maria: frequenter igitur dicitur Ave maria.

Secunda laus seu commendatio est que ad boni perfectione: cui dicitur: Beata pleca. Petr' de alliaco. Quomodo magis et admiranda dei dignatio dignaque virginis commendatio. Ecce a deo mittitur angelus ad virginem: ab excelso ad humile: a deo ad ancillam: a creatore ad creaturam: cui tamen non ex creature merito: sed ex creatoris dono subit dicitur gratia plena. Hec ille. Dicitur. Vere gratia plena: quod ceteris per presertim gratia: in maria pro se rotam infudit gratie plenitudo. Hac gratie igitur plenitudine possumus declarare secundum triplicem modum siue intellectum.

Primum intellectus pertinet tria membra: quod dicitur gratia plena propter triplicem plenitudinem. Primo enim est gratia plena in mente per virtutum copiam. Secundo plena in carne per virginitatis precellentiam. Tertio plena in ventre per filij dei pietatem. Proverb. xxxij. Quis filie congregauerit diuitias: tu supergressa es vniuersas.

Secundus intellectus etiam comprehendit tria membra. Merito ei est gratia plena. Tu quod habuit profunditatem humilitatis: Tu quod habuit puritatem virginitatis: Tu quod habuit soliditatem charitatis. Ad hoc enim quod vas aliud quod sit bene contentiuum magne plenitudinis tria hec requiruntur: vicia quod sit profundum: purum: et solidum. Unde de beata virgine propter tria predicta mirantur angeli dicentes illi Lan. vj. Que est ista que progreditur quasi aurore surgens: pulchra ut luna: propter virginitate. Luna ei est corpus frigidum (electa ut sol) propter charitatem (terribilis ut castrorum acies ordinata) propter humilitatem demouit terribilem. Tertius intellectus etiam tripliciter variat. Recte

RR

Ber. de salutatōe

em dicit: gra plena: qz p ea nob venit ois gra. Primo gra vniuersal redēptōis. Vñ Lu. j. dicit ei angel. Inuenisti gram apud Deū: gram in qz quā tot p diderat mūdus. Iō etiā subiūgit angel. pceptōz redēptōis. Ecce pcpies in vtero z partes filiū et vocabis nomē eius. Iēsum. Scdo gra spūalis reformatiōis: p quā. s. vnusquisqz pctōz recōdialiat dō. Anp. Maria tu pctōz rē toti mōo despectū/ mōno affectu āple/ cteris: nec deseris eū. Quisqz p te placatus ipz sue grē reformabit. Tertio gratia spūalis pceptōis: vñz ptra diabolical verlutias. Ber. Fluūt z peunt sicut cera a facie ignis demones vbiqz inuenerit crebra nois marie inuocatiōez. Hec ille. Iō pphetice dicitū fuerat de ipa Num. xxiij. Resurget virga ex isrl z pteret duces moab. Propter oia pdicta dicit Ber. Nulla gra venit de celo ad terras nisi trāseat p manū marie. Hec ille. Ad hāc gūf virgine matrē nos miser gra z misericōdia indigētes hūilit recurram. Vt ei p pōcinio gūtia inueniam. qz ipa est gra plena.

Tertia pmedatio est q ad glōsam associatiōe: cū dicit Dñs requi. Dñs qdez est cū scis angel p gram: cum scis hoibz n solū p gram sed etiā p nafaz affūptaz vt hō possit dicere: emanuel. i. no biscū de. s. p nafaz soci. qd dicere nō p angel. sed cū brā virgine singlarit ē dñs nō solū p gram z nature pformationē: s. z p corpālis sube vnitatē. Igit virgo beata dñs tecū. Rōge quidē excellēt. qz ceteris scis cū qbz est spūalit z in corde: qz te cū est z spūalit in corde z corpāl in vterre. Petr. de alliacō. Magna valde dulcedo er dulcis multū pōlatio tibi est: qz gratia plena. sed oino pōlatio dulcissima nō solū tibi sed toti hūano gūti: qz dñs tecum. Hec ille. Possūm aū z hāc pnculā: dñs tecū: declarare fm triplicem intellectū seu modū triformit variatū. **Primo** intellectu. Dñs p tecū tanqz cū sua spōsa. Dñs filius tecū: tanqz cū mīre. Dñs spūscū tecū: tanqz in tēplo suo: qz spūscū supue nit in te: sicut tibi dicit angel. Lu. j. Bern. Dñs tecū: nō tm dñs filiū que carne tua in duit: sed z dñs spūscū de qz pcpis: rīpe dñs p qz genuit que pcpis. Dal in qz tē

cū qz filiū suū facit tuū. Filiū tecū qz ad pde dū in te mirabile sacm mīrā mō z tibi refērat genitale secretū: z tibi refuat inrogz virginalē signacm. Spūscū tecū qz cū pter filio tuū scificat vter. Hec Ber. **Scdo** intellectu. Dñs tecū: an vter te pnciand o. Esa. vij. Ecce vgo pcpit z scdo dñs tecū: in vtero scificado. Ps. Scificauit tabernacm suū altissimus. Tertio post vter te scificando: qz i te vter hū caro factū est z hīcauit in nobis. **Tertio** intellectu. Dñs tecū. Primo in mēte: qz gra z vtrūqz plena. Scdo in vterre: qz pcpisti filiū dei. Tertio dñs tecū in pte. qz oia qz volueri impetrabis. In cuius figura. i. Re. ij. dicit Salomō mīrē lue. Pete mī mea: meqz em fas est vt auertam faciē tuaz. Iō dicit Bern. Secūp accessū habes o hō apō deū vbi hēs matrē an filiū z filiū an ptem. Vñ dicit filio pctōz vbera: filiū dicit pū lat. z vulnera. Quō tibi poterit esse repulsa vbi tot sunt ebantatatis insignia. Hec ille. Sicut g dicit. i. uij. Ad eam cū fiducia ad thronū grē vt miam psequimur z. Secūp em z cōfident possūm tibi dicere. Vgo scificā impetra nobis gram atqz miam apō tecū scim. em qz pores qm dñs tecū.

Quarta pmedatio est q ad singulā rē sublimatōez: cū dicit. Bndicta tu in mlieribus. i. sup oēs mlieres: ad sublimē gradū pfectiōis ascēdit. Petrus de alliacō. Audi o regina celi tuā pfectionē singlarē: bndicta tu: tu singlarit pfecta: qz singlarit bndicta. Valedictio eue in benedictiōez mutat marie. Impletio mris culpe: in pfectiōez mris grē. Bndicta tuā electiōez specialē in mlieribz: qz tu specialit bndicta: iō spūaliter electa es sup oēs z sup oēs mlieres. Hec ille. **Pore** aū z hēc particula declarari fm triplicem intellectum.

Primo intellectu. Bndicta tu in mlieribz. i. sup oēs mlieres. Est em aliq mlier fecūda: sed nō virgo: alia virgo: sed nō fecūda. sed tu sola fecūda es et virgo. **Orige**. in omel. **O** magne admiratiōis gra. **O** inenarrabil suauitas. **O** ineffabile magnūqz sacm. **I**psa eadez virgo: ipa z mī dñi: ipa dī genitrix: ipa